

Ruimte. Mensen. Toekomst.

Esbeekseweg 15-17 te Esbeek
Vervolgonderzoek Flora en Fauna
Definitief

BRO

colofon

projectnaam
**Esbeekseweg 15-17 te
Esbeek**

datum
3 november 2023

projectnummer
P05001

opdrachtgever
Particulier

BRO
projectleider
TSc

opgesteld door
RdM

interne controle
LBo

bron kapt
BRO

Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
+31 (0)411 850 400
info@bro.nl
www.bro.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doel	4
2	Omschrijving plangebied	5
2.1	Huidige situatie	5
2.2	Toekomstige situatie	5
3	Werkwijze	7
3.1	Wezel, bunzing en steenmarter	7
3.2	Eekhoorn	7
4	Resultaten	8
4.1	Wezel, bunzing en steenmarter	8
4.2	Eekhoorn	8
4.3	Overige soorten	8
5	Effectenbeoordeling en toetsing	9
5.1	Wezel, steenmarter en bunzing	9
5.2	Eekhoorn	9
5.3	Overige soorten	9
6	Conclusie	10
7	Bronnen	11
8	Verklarende Woordenlijst	12

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Opdrachtgever is voornemens om het perceel aan de Esbeekseweg 15-17 te Esbeek opnieuw in te richten en 6 ruimte-voor-ruimte woningen te realiseren. Middels een verkennend flora- en faunaonderzoek (quickscan), uitgevoerd door BRO¹, is vastgesteld dat binnen het groen rond het plangebied mogelijk wezel, bunzing, steenmarter en eekhoorn voorkomen. Naar aanleiding hiervan is protocollair onderzoek uitgevoerd in het seizoen van 2023, om vast te stellen dan wel met voldoende zekerheid uit te sluiten of deze soorten binnen het plangebied voorkomen. In dit rapport worden de resultaten van dit nader onderzoek gepresenteerd.

1.2 Doel

Dit onderzoek zal antwoord geven op de volgende vragen:

- Zijn er verblijfsfuncties van wezel, bunzing, steenmarter of eekhoorn aanwezig binnen het plangebied?
- Zo ja, welke soort, aantal en verblijffunctie m.b.t. marterachtingen betreft het hier?
- Leiden de werkzaamheden tot verlies of verstoring van nest- en/of verblijfplaatsen?
- Leiden de werkzaamheden tot overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming en is een ontheffingsaanvraag noodzakelijk?

Indien bij aanwezigheid van beschermde soorten het treffen van maatregelen noodzakelijk is, omdat de huidige nest- en verblijfplaats komt te vervallen/wordt verstoord, dan zullen deze (ten behoeve van een ontheffingsaanvraag) voldoende moeten worden onderbouwd middels een separaat activiteitenplan. Hierbij moet vast komen te staan dat de functies die de

het plangebied heeft voor de soort(en) behouden blijven. Ook dient te worden getoetst of de huidige staat van instandhouding van de soort(en) niet in het geding is.

Ten behoeve van het eventueel indienen van een ontheffingsaanvraag dienen ook aspecten als doel, (wettelijk) belang en alternatievenafweging te worden onderbouwd. Deze eventuele vervolgfase ten behoeve van een ontheffingstraject maakt geen deel uit van onderhavig vervolgonderzoek.

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, laatst aangevuld 11 februari 2021). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EZ genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

2 Omschrijving plangebied

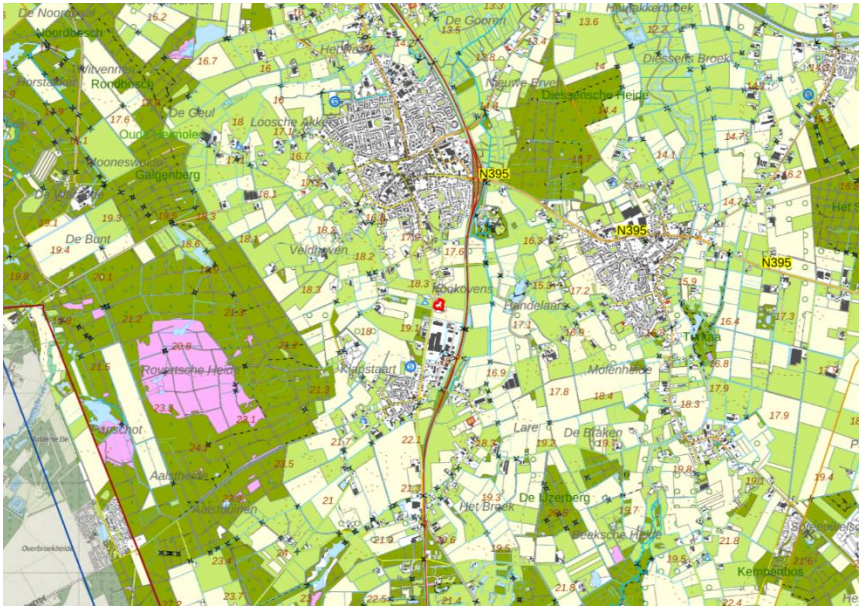
2.1 Huidige situatie

Het plangebied is gelegen op het adres Esbeekseweg 15 en 17 in Esbeek, gemeente Hilvarenbeek. De Esbeekseweg is één van de karakteristieke bebouwingslinten in het buitengebied. In figuur 1 is de topografische ligging van het plangebied weergegeven.

Het perceel aan de Esbeekseweg 15 is ingericht als woonhuis met een tuin georiënteerd op de Esbeekseweg. Een sterke groene omkadering zorgt voor de erfafscheiding met het naastgelegen perceel van de Esbeekseweg 17. Hier is de agrarische bedrijfsvoering sterk aanwezig. Dit is een grotendeels verhard perceel. Op deze locatie zijn enkele stallen en loodsen gelegen. In figuur 2 is een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving weergegeven. De figuren 4 t/m 8 geven een impressie van het plangebied, middels foto's die zijn genomen tijdens het verkennende veldbezoek.

2.2 Toekomstige situatie

Het perceel van de woning aan de Esbeekseweg 15 zal worden gehalveerd, hier zullen 2 Ruimte voor Ruimte woningen gerealiseerd worden op het achterliggende terrein. De huidige burgerwoning op Esbeekseweg 17 zal behouden blijven. De bestaande agrarische bedrijfsbebouwing (schuren en stallen) zal worden gesloopt. Er worden aan de noordzijde 4 ruimte voor ruimte woningen gerealiseerd in de vorm van een driekapper en een vrijstaande woning. Figuur 3 geeft een conceptbeeld van de toekomstige situatie.

Figuur 1: Topografische kaart ligging plangebied (1:25.000)

Figuur 2: Luchtfoto plangebied en directe omgeving

Figuur 3: Concept toekomstige situatie plangebied

Figuur 4: Grasveld ten oosten van Esbeekseweg 15

Figuur 5: Voorzijde Esbeekseweg 17

Figuur 6: Opslag op terrein van Esbeekseweg 17

Figuur 7: Groenstrook te midden van het plangebied

Figuur 8: Loodsen op oosten van het Esbeekseweg

3 Werkwijze

3.1 Wezel, bunzing en steenmarter

Voor de betreffende marterachtigen, zijnde wezel, bunzing en steenmarter, is in de periode van 20 april t/m 17 mei 2023 onderzoek uitgevoerd. De onderzoeksmethode en intensiteit zijn uitgevoerd conform het document Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming, van de Provincie Noord-Brabant en de Zoogdiervereniging.

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van een wildcamera met struikrover. Deze is op een geschikte locatie tussen het opgaand groen in de groenstrook (figuur 9). Als lokmiddel is gebruik gemaakt van een blik sardines. Daarnaast is van sporenbuizen gebruikgemaakt. Dit betreffen pvc-buizen van 50 cm lengte. Hierin bevindt zich een plankje met inktkussen, met aan beide zijdes een lichtgekleurde ondergrond. Als inkt is gebruik gemaakt van een mengsel van paraffineolie en houtskoolpoeder. In totaal zijn vijf sporenbuizen geplaatst op geschikte locaties binnen het plangebied. De materialen hebben 6 weken in de actieve periode binnen het plangebied gestaan. Na 3 weken zijn de materialen gecontroleerd op sporen en beelden, en zijn de batterijen en SD-kaart van de wildcamera vervangen.

3.2 Eekhoorn

Ten tijde van de uitvoering van de quickscan was in de groenstrook een nestkast van de eekhoorn aanwezig. Bij aanvang van het eekhoornonderzoek lag de kast echter kapot op de grond. Om de aanwezigheid van een eekhoornnest binnen de nestkast aan te tonen dan wel uit te sluiten, is een wildcamera geplaatst. Deze heeft in de periode van 20 april t/m 17 mei 2023 gericht op de voormalig intacte nestkast gestaan. De camera heeft 6 weken in de actieve periode binnen het plangebied gestaan. Na 3 weken is de camera gecontroleerd op beelden, en zijn de batterijen en SD-kaart van de wildcamera vervangen.

Figuur 9: Locaties onderzoeksmaterialen

4 Resultaten

4.1 Wezel, bunzing en steenmarter

Tijdens het onderzoek is éénmalig een steenmarter op camera waargenomen. Dit exemplaar bevond zich in de achterliggende groenstrook van de woning aan de Esbeekseweg 15. Behalve deze waarneming zijn er geen individuen op camera waargenomen. Ook zijn er geen sporen, zoals latrines of prooiresten gevonden tijdens de onderzoeken. Daarnaast zijn er in voornoemde strook waarnemingen gedaan van de haas en egel. Tijdens de onderzoeken zijn geen bunzingen en wezels waargenomen. Bij de sporenbuizen zijn tevens geen pootafdrukken van marterachtigen waargenomen.

4.2 Eekhoorn

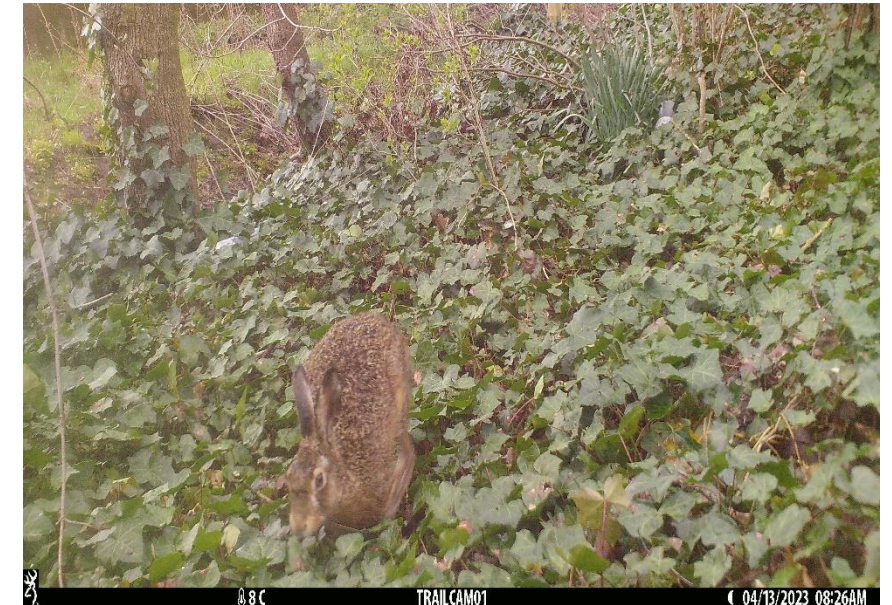
Binnen het plangebied zijn geen waarnemingen gedaan van de eekhoorn. De wildcamera is geplaatst nabij de locatie waar de eekhoornkast hing. Tevens zijn er geen sporen van deze soort waargenomen.

4.3 Overige soorten

In de betreffende woningen kunnen ook vogels zonder jaarrond beschermd nest broeden. Hiermee dient rekening te worden gehouden door buiten het broedseizoen of na een controle te werken.

Figuur 10: waarneming steenmarter in groenstrook

Figuur 11: waarneming haas in groenstrook

5 Effectenbeoordeling en toetsing

5.1 Wezel, steenmarter en bunzing

Gedurende 6 weken onderzoek zijn de wezel en bunzing niet waargenomen, waardoor hun aanwezigheid kan worden uitgesloten. De steenmarter is wel éénmalig waargenomen op de wildcamera. Gezien dit gegeven en het gegeven dat er geen sporen, zoals vraatsporen, pootafdrukken, krabsporen of uitwerpselen in de vorm van latrines zijn aangetroffen, wordt ervan uit gegaan dat dit een incidentele waarneming betreft. Bovendien is er tegenover het plangebied geschikt (essentieel) leefgebied met mogelijkheden voor verblijfplaatsen aanwezig in de vorm van een boomgaard, camping en kleinschalig bosgebied.

5.2 Eekhoorn

Tijdens het onderzoek zijn geen eekhoorns of sporen waargenomen. Ten aanzien van deze soort zijn er geen verplichtingen ten opzichte van de Wet natuurbescherming.

5.3 Overige soorten

Andere diersoorten als vogels, zoogdieren en amfibieën kunnen in het plangebied aanwezig zijn. Hiervoor geldt de zorgplicht. Dit houdt in dat men zorg moet dragen voor aanwezige individuen, ook algemene soorten. Men moet deze dieren de tijd geven om het plangebied te verlaten. Weinig mobiele soorten als egel of pad kunnen met beleid naar buiten het plangebied worden verplaatst.

Daarnaast zijn broedende vogels en hun nesten tijdens het broedseizoen beschermd. Geadviseerd wordt om het opgaand groen binnen het plangebied buiten het broedseizoen te verwijderen, om verstoring van broedende vogels te voorkomen. Het broedseizoen loopt gemiddeld van half maart tot half augustus. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval.

6 Conclusie

Er zijn geen kleine marterachtigen of eekhoorns aangetroffen binnen het plangebied. Eventuele overtredingen met betrekking tot deze soorten kunnen worden uitgesloten. Wel is er éénmalig een steenmarter binnen het plangebied waargenomen. Gezien deze éénmalige waarneming en het gegeven dat er geen sporen van deze soort binnen het plangebied zijn aangetroffen, wordt ervan uit gegaan dat dit individu een verblijfplaats in de directe omgeving heeft, zoals het gebied rondom de camping en het bosgebied ten westen van het plangebied. Een overtreding met betrekking tot de steenmarter kan eveneens worden uitgesloten.

Wel dienen de volgende maatregelen in acht te worden genomen:

- De kap van het opgaand groen dient buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Het broedseizoen loopt globaal van half maart t/m half augustus.
- Met betrekking tot de zorgplicht dienen eventueel aangetroffen dieren tijdens de werkzaamheden de kans te krijgen om het plangebied zelfstandig te verlaten. Bij soorten als egel en gewone pad kunnen de dieren met beleid verplaatst worden naar een veilige plek buiten het plangebied.

Tabel 1: Overzicht aanwezigheid beschermde soorten en te nemen type maatregelen

Soortgroep	Aanwezig	Aantal	Overtreding	Maatregelen
Marterachtigen	Éénmalige waarneming steenmarter	1	Nee	Nee
Eekhoorn	Nee	-	Nee	Nee
Overige soorten ²	Mogelijk	-	Te voorkomen	Rekening houden met broedseizoen en zorgplicht

² Dit betreft soorten die niet honkvast zijn en/of waarvan de nest/verblijfplaats niet jaarrond is beschermd. Echter mogen de nesten/verblijfplaatsen met eieren of jongen niet worden verstoord/verwijderd. Hieromtrent dient per complex de situatie qua planning en werkzaamheden te worden afgestemd met de begeleidend ecoloog.

7 Bronnen

- Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming, Provincie Noord-Brabant, versie 11 oktober 2017
- Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen' (2017) Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, versie juli 2017. www.netwerkgroenebureaus.nl
- Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2018. Vogelatlas van Nederland. Kosmos Uitgevers, Utrecht.

8 Verklarende Woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn/haar kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitattype als de omstandigheden waarin de soort of het habitattype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitattype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Ruimte. Mensen. Toekomst.

Amsterdam

Rhijnspoorplein 38
1018 TX Amsterdam
+31 (0)20 506 19 99

Boxtel

Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
+31 (0)411 850 400

Venlo

Industriestraat 94
5931 PK Tegelen
+31 (0)77 373 06 01

info@bro.nl
www.bro.nl

